

ИСПИТ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОНИКЕ

Одсек за софтверско инжењерство

Напомене. Израда интегралног испита траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка израде задатака. Дозвољено је читко писање графитном оловком. Дозвољена је употреба овог формулара и једне испитне вежбанке. Дозвољена је и употреба непрограмабилних калкулатора. Градиво је подељено по колоквијумима. Сваки колоквијум састављен је из два питања и једног задатка. Бодовање питања и задатака означено је угластим заградама иза одговарајуће ознаке тачке. Задатке решавати **искључиво** у вежбанци, полазећи од **прве** стране. Коначне одговоре на питања уписати у предвиђена поља, или заокружити понуђене одговоре. Бодују се **само** тачно одговорена питања. Вежбанка се може користити и за припрему одговора на питања која захтевају извођење, полазећи од **последње** стране вежбанке (тај део рада се не прегледа), а коначан поступак треба да се налази на белинама формулара, и служи да се провери оригиналност решења (*одговори без извођења неће бити признајући*). У питањима у којима се бира понуђени одговор, тачан одговор доноси назначене поене, одговор „Не знам“ или празно носи 0 поена, а погрешан одговор носи -1 поен. Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на **предвиђеним** местима.

Попунити податке о студенту хемијском оловком. Исте податке исписати и на омоту вежбанке.

Подаци о студенту							ПОЕНИ				
Број индекса (година/број)	Име и презиме					Сала	K1	K2	K3		
/											
ПИТАЊА							ЗАДАЦИ				ОЦЕНА
1	2	3	4	5	6	Σ	1	2	3	Σ	

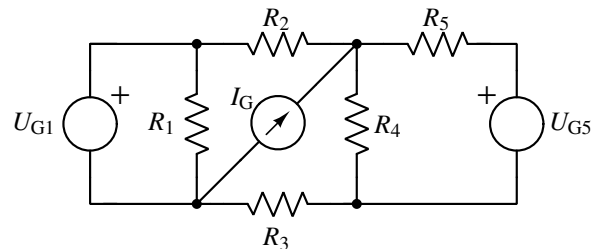
ИНТЕГРАЛНИ ИСПИТ

Први колоквијум.

Задатак.

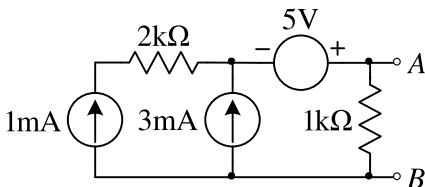
1. У колу сталне једносмерне струје са слике познато је $R_1 = 4\text{ k}\Omega$, $R_2 = R_3 = 1\text{ k}\Omega$, $R_4 = R_5 = 2\text{ k}\Omega$, $U_{G1} = 15\text{ V}$, $U_{G5} = 6\text{ V}$ и $I_G = 3\text{ mA}$.

- (а) [25п] Применом методе потенцијала чворова израчунати потенцијале свих чворова за произвољно одабрани референтни чвор.
- (б) [15п] Израчунати снаге које предају идеални напонски генератори у колу.
- (в) [10п] Методом по избору, израчунати нову струју струјног генератора, I_G , тако да његова снага буде равна нули.

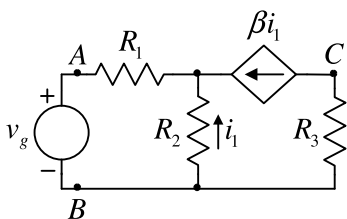
Питања.

- 1. За коло са слике: (а) [7п] одредити суперпозициону компоненту $U_{AB}^{(1)}$ напона U_{AB} која настаје када у колу делује идеални струјни генератор струје 1 mA , док су остала два генератора анулирана; (б) [7п] одредити суперпозициону компоненту $U_{AB}^{(2)}$ напона U_{AB} која настаје када у колу делује идеални струјни генератор струје 3 mA , док су остала два генератора анулирана; (в) [7п] одредити суперпозициону компоненту $U_{AB}^{(3)}$ напона U_{AB} која настаје када у колу делује идеални напонски генератор напона 5 V , док су остала два генератора анулирана; (г) [4п] коришћењем резултата из претходне три тачке, одредити напон U_{AB} .

(а)	$U_{AB}^{(1)} =$	(б)	$U_{AB}^{(2)} =$
(в)	$U_{AB}^{(3)} =$	(г)	$U_{AB} =$

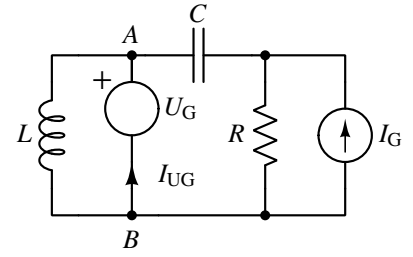
- 2. За коло са слике је познато R_1, R_2, R_3 и β . (а) [11п] Одредити еквивалентну отпорност за део кола десно од тачака А и В. (б) Одредити однос напона v_{cb}/v_g . [14п]

(а)	$R_{AB} =$
(б)	$\frac{v_{cb}}{v_g} =$

Задатак.

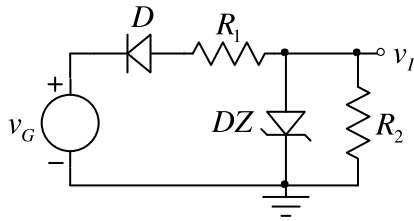
2. У колу простопериодичне струје са слике је познато $\omega L = \frac{1}{\omega C} = R = 50 \Omega$, $\underline{U}_G = 2 \text{ V}$ и $\underline{I}_G = 10(1 - j) \text{ mA}$.

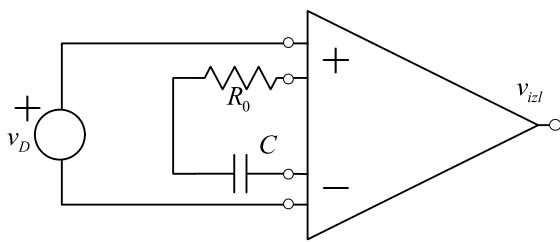
- (а) [20п] Одредити еквивалентни Нортонов генератор за део кола десно од тачака A и B. Израчунати његове параметре и нацртати одговарајућу шему.
- (б) [20п] Користећи резултат претходне тачке, израчунати комплексну струју идеалног напонског генератора, $\underline{I}_{UG}$, применом принципа суперпозиције.
- (в) [10п] У случају да је струја струјног извора равна нули, одредити нову реактансу калема, $\omega L^{(B)}$, при чему остали параметри кола нису промењени, тако да привидна снага идеалног напонског генератора буде минимална, и ту минималну привидну снагу.

Питања.

3. У колу са слике диода D је идеална са $V_D = 0$. Зенер диода DZ је идеална са $V_Z = 4 \text{ V}$ и $V_D = 0$, а познато је и $R_1 = 1 \text{ k}\Omega$ и $R_2 = 4 \text{ k}\Omega$. Одредити режиме рада диода и вредност напона v_I ако је улазни напон (а) [8п] $v_G = -8 \text{ V}$, (б) [9п] $v_G = -3 \text{ V}$ и (в) [8п] $v_G = 5 \text{ V}$.

4. На слици је приказан инструментациони појачавач где се редна веза отпорника $R_0 = 2 \text{ k}\Omega$ и кондензатора C налазе директно између „+“ прикључака два улазна операциона појачавача. (а) [17п] Нацртати комплетну унутрашњу структуру инструментационог појачавача састављену од: 3 операциона појачавача, 6 отпорника $R = 1 \text{ k}\Omega$, и компоненти које се виде на слици. (б) [8] Ако је $C \rightarrow \infty$ а $v_D(t) = 10 \text{ mV}(1 + \cos(\omega t))$, одредити $v_{IZL}(t)$.

(а)

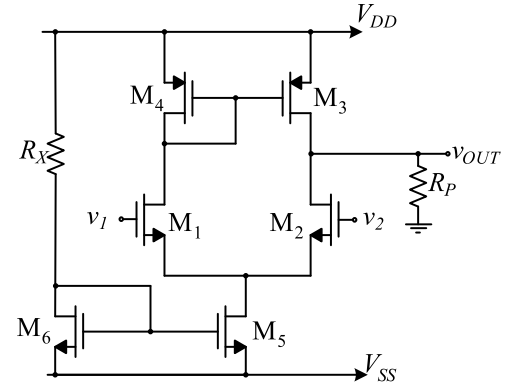
(б)

$v_{IZL}(t) =$

Трећи колоквијум.

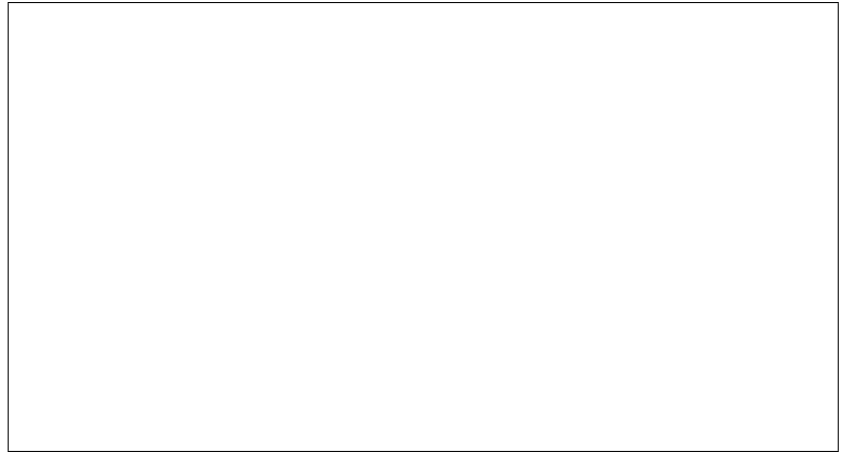
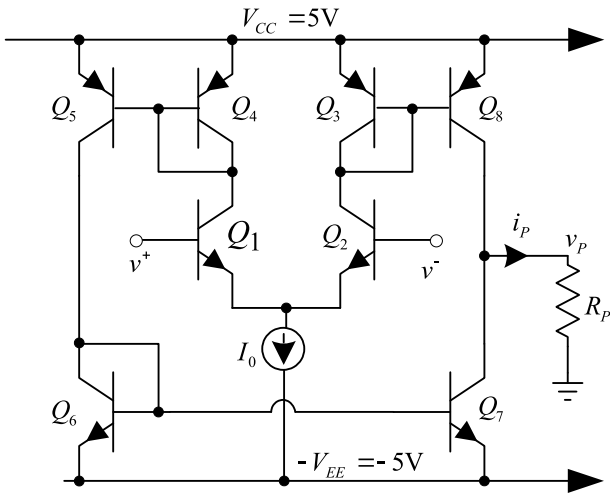
Задатак.

3. За коло са слике познато је $V_{DD} = -V_{SS} = 5\text{ V}$, $B_{1,2,3,4} = 500 \frac{\mu\text{A}}{\text{V}^2}$, $B_{5,6} = 1 \frac{\text{mA}}{\text{V}^2}$, $V_{TN} = |V_{TP}| = 1\text{ V}$, $\lambda_{n,p} = 0$.
- [10п] Израчунати отпорност R_X тако да струја дрејна транзистора M_6 у мирној радној тачки буде једнака $500\ \mu\text{A}$.
  - [10п] Израчунати струје дрејна $I_{D1\dots5}$ и транскондуктансе $g_{m1\dots5}$ под претпоставком да су сви транзистори у zasiћењу.
  - [5п] Израчунати вредност напона V_{OUT} у мирној радној тачки за $v_1 = v_2 = 0$.
  - [13п] Израчунати напон на дрејну транзистора M_5 у мирној радној тачки.
  - [12п] Израчунати R_p ако је појачање појачавача $a_d = 10$ ($a_d = v_{out}/v_d$; $v_d = v_1 - v_2$).

Питања.

5. [10п] За интегрисани напонско контролисани струјни извор са слике познати су параметри биполарних транзистора $V_T = 25\text{ mV}$, $\beta = 100$, $V_{BE} = 0,7\text{ V}$, $V_{CES} = 0,2\text{ V}$, $I_0 = 200\ \mu\text{A}$ и $V_A \rightarrow \infty$. Одредити параметре g_m и r_π свих транзистора

6. За појачавач из претходног питања (а) [20п] израчунати вредност R_p тако да напон на потрошачу, у мирној радној тачки, буде једнак $V_p = 1\text{ mV}$. За тако одређену вредност отпорности потрошача, (б) [20п] одредити израз и израчунати појачање за мали сигнал $a = \frac{v_p}{v_d}$. Стурјна огледала сматрати идеалним.

(а)	$R_p =$
(б)	$a =$

ИСПИТ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОНИКЕ

Одсек за софтверско инжењерство

Одговори на питања и решења задатака

Питања.

1. (a) $U_{AB}^{(1)} = 1 \text{ V}$; (б) $U_{AB}^{(2)} = 3 \text{ V}$; (в) $U_{AB}^{(3)} = 0$; (г) $U_{AB} = 4$;

2. (a) $R_e = R_1 + \frac{R_2}{\beta + 1}$ (б) $\frac{v_{cb}}{v_g} = \frac{\beta R_3}{(\beta + 1)R_1 + R_2}$

3. (a) Диода D укључена, Зенер диода DZ у пробоју, $v_I = -4 \text{ V}$.
 (a) Диода D укључена, Зенер диода DZ искључена, $v_I = -2,4 \text{ V}$.
 (в) Диода D искључена, Зенер диода DZ искључена, $v_I = 0$.

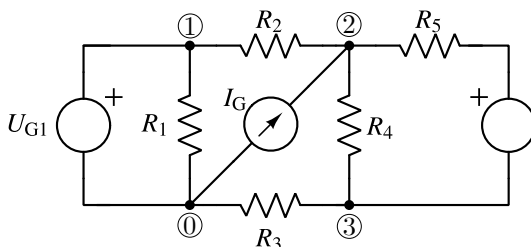
4. (a) Видети белешке са предавања (б) $v_{IZL}(t) = 10 \text{ mV}(1 + 2 \cos(\omega t))$

5. $g_m = 4 \text{ mS}$, $r_\pi = 25 \text{ k}\Omega$.

6. $R_p = 500 \Omega$, $a = g_m R_p = 2$.

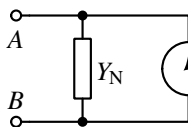
Задаци.

1. (a) За нумерацију чворова са слике:
- U_{G1}
- ,
- R_1
- ,
- I_G
- ,
- R_2
- ,
- R_3
- ,
- R_4
- ,
- R_5
- ,
- U_{G5}
- , при чему је чвор ① узет за

- референтни, су тражени потенцијали $V_1 = 15 \text{ V}$, $V_2 = 13 \text{ V}$ и $V_3 = 5 \text{ V}$. (б) Идеалан напонски генератор U_{G1} предаје снагу $P_{G1} = 86,25 \text{ mW}$, а идеалан напонски генератор U_{G5} предаје снагу $P_{G5} = -6 \text{ mW}$. (в) Постоје два решења, и то $I_G^{(1)} = 0$ и $I_G^{(2)} = -16,5 \text{ mA}$.

2. (a) Тражени Нортонев генератор приказан је на слици

- односно $Z_N = 50(1 - j)\Omega$. (б) Тражена струја је $I_{UG} = 10(1 - j2) \text{ mA}$. (в) Реактанса треба да буде $\omega L^{(b)} = 100 \Omega$ а том приликом је минимална привидна снага једнака $S_{UG, \min} = 40 \text{ mVA}$.

3. (a)
- $R_X = 16 \text{ k}\Omega$
- ; (б)
- $I_{D5} = 0,5 \text{ mA}$
- ,
- $I_{D4} = I_{D3} = I_{D2} = I_{D1} = 0,25 \text{ mA}$
- ,
- $g_{m5} = 1 \text{ mS}$
- ,
- $g_{m1...4} = 50 \mu\text{S}$
- . (в)
- $V_{OUT} = 0$
- .